

Päeva Sõnum. 26. nädal: 24. ? 30. juuni 2018

HALASTAGE!

"Issand pööras Iobi saatuse, kui too palvetas oma sõprade eest." Ii 42:10

5. pühapäev pärast nelipüha

Vahel olen märganud, et oleme inimestena ülekohtuselt kriitilised teiste suhtes ja liialt vähe nõudlikud iseenda vastu. Ilmselt on põhjus selles, et lihtne on osutada teise inimese vigadele ja nõuda, et tema muutuks. Nii tehes tunneb inimene ennast parema ja õigemana ning ei pea tegelema oma patuga. Kui aga pöörata tähelepanu oma vigadele, siis tuleb tegelda nende parandamisega ja see on juba keerulisem kui näpuga teise inimese probleemidele osutamine.

Jumala ees seistes ja ausalt elule vaadates märkame oma pattu ja enda vajakajäämisi. Siin maailmas pole ühtegi inimest, kes oleks Jumala ees õige. Oleme kõik ühtviisi patused. Samas on võimalus usu kaudu oma patud andeks saada ja Püha Vaimu läbi suudame elada uut elu. See on Jumala arm.

Kui nüüd tahame Jumala käest andeks saada ja loodame tema halastusele, siis on meie ülesanne olla samal viisil andestav neile inimestele, kes on meie ümber. See ei tähenda väärade tegude aktsepteerimist, kuid tähendab inimese armastamist tema tegudest hoolimata. Nii on meie ülesanne olla Jumala kombel pattu vihkavad, kuid patust armastavad ja eksija peale halastajad. Jumal saatis oma Poja siia maailma patuste eest surema. See on armastuse ja halastuse tipp. Nüüd on meie kui kristlaste ülesanne kanda edasi sõnumit Jumala halastusest nendeni, kes seda enim vajavad.

Meelespeetav kirjakoht: Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust. Gl 6:2

Kristus on kannud meie patukoorma ja õpetanud meidki jagama üksteisega koormate raskust. Jumalast lähtunud armastus inimese vastu ei saa jääda üksnes meie endi hingeliseks elamuseks, vaid see peab vastu ja edasi peegelduma. Jumala armastus kutsub esile meiepoolse jumalaarmastuse ja ligimesearmastuse. Nõnda toimib Kristuse seadus.

Mis koormaid peaksime üksteisel aitama kanda? Koorem võib olla haigus, vaesus, kellegi-millegi kaotus, läbielatud õnnetus või mure. Meil igapäev on neid koormaid juba omajagu. Nii mõnigi on koorma all väsinult kokku varisenud, mõni muserdatult käega löönud, mõni üksi jäädes pettununa endasse tõmbunud. Kristus kutsub meid jagama üksteise häda, probleeme, raskusi ja tagasilööke.

Paljudel meie tänastel koormatel on oma põhjus. See võib tunduda esmapilgul märkamatu ja kerge. Aga ka see põhjus osutub koormaks, mis tekitab uusi ja palju raskemaid koormaid. Kui Paulus kutsub kristlasi üksteise koormaid kandma, on ta just äsja rääkinud auahnusest, üksteise ärritamise ja kadestamisest. Need on kiusatused, mis sünnitavad sageli kannatust kaasinimestele ja probleeme iseendale. Paulus õpetab, et kui keegi peaks neisse kiusatusesse langema, on vaja teda parandada tasase vaimuga. Ka nõnda ja just nõnda kantakse üksteise koormaid.

Kristlik ligimesearmastus peaks olema alati ettepoole vaatav. Kiriku ja iga üksiku kristlase suur ülesanne on kanda ja jagada neid koormaks saavaid ja saada võivaid koormakesi. Õpetades, kasvatades, head eeskujuga andes, ka manitsedes ja hoiatades saame vähendada juba täna lasti, mis järgmisel sammul võib kukkuda rängalt kellegi inimese, inimrühma või koguni terve ühiskonna turjale.

Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud, armas-tage teiegi üksteist! (Jh 13:34) Meie aga manitseme teid, vennad: noomige korratuid, julgustage pelglikke, aidake nõrku, olge pika meelega kõikide vastu! (1Ts 5:14)

Palvetagem: Kõigeväeline Jumal, halastaja Isa, anna meile õiget ja tõelist usku ning täida meid armastuse ja halastusega, et me Sind kogu südamest austaksime ja oma ligimest teeniksime, nagu Sina meid oled õpetanud. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

TEEVALMISTAJA

Pühapäev ? 24. juuni

Ristija Johannese sündimise püha ehk jaanipäev

Jaanipäev on Ristija Johannese sünnipüha, mida on erilise tähtpäevana märgitud 5. sajandi algusest. Mitme Johannesele pühendatud püha hulgast tähistatakse meie kirikus tänapäeval üksnes jaanipäeva. Selle püha pühitsemise aja aluseks on evangeeliumis toodud märkus, et Johannes sündis kuus kuud enne Jeesust (Lk 1:26,36). Lunastuslooliselt viitab jaanipäev ees olevatele jõuludele.

Talle antud nime (Johannes ? "Jumal on armuline") kohaselt kuulutas Johannes Jumala headust, päästet ja pattude andeksandmist. Johannes ei rõhutanud oma isikut, vaid soovis, et kogu au läheks Päästjale, kelle teevalmistajaks Ristija Johannes oli.

Johannesel oli suur järgijaskond, kellest osa sai ka Jeesuse jüngriteks. Ilmselt tõmbas inimesi enda poole Johannese sõnumi selgus ja kirkus, mis puudutas otsivaid südameid. Ta kuulutas inimestele vajadust parandada meelt, sest taevariik on lähedal. Jeesuses täitus see ennustus ja jumalariik tuli inimeste juurde.

Johannese kuulutusest võime meiegi õppida vajadust parandada meelt ja otsida Jumala saadetud Päästjat. Meil on lihtsam olukord kui Johannesel, sest meil on pühakiri ja sakramendid. Jumala Vaim kutsub meid õigele teele ja meeleparandusele. Kogedes seda, mida usk meile annab, saame aga ka ise olla Johannese kombel ennastsalgavateks tunnistajateks siin maailmas.

Ristija Johannese tunnistus: Tema peab kasvama, aga mina pean kahanema Jh 3:30

Oluline on märkida, et Johannese viimane tunnistus Jeesusest on paigutatud konteksti vaidlusest Johannese jüngrite ja ühe juudi vahel puhastamise üle (Jh 3:22-36). Ristija Johannese suutmatust tagada tõelist puhastamist on üks põhjus, miks ta ei saanud olla Kristus. Tema ülesanne oli, nagu ta ise varmselt mõõnis, käia Kristuse eel, nagu isamees saadetakse peigmehe poolt tegema viimaseid ettevalmistusi pulmadeks: ta võib rõõmu tunda oma tagasihoidlikust rollist pulmas ning kui ülesanne on täidetud, taandub tagaplaanile. Nende ülesannete täitmisel on tema rõõm täielik.

Kuigi Johannes on Jumalast määratud Kristuse eelkäijaks, on ta ? nagu kõik teisedki inimlikud õpetajad ? maise päritoluga ja sunnitud kasutama inimlikku keelt. Seepärast ei suuda ta kõneleda taevastest asjadest selle tunnetusega, mis kuulub ainult Temale, kes on saadetud otse taevast ja on seega kaugelt üle kõigist teistest. Selline taevast saadetud Saadik kõneleb Jumala enda sõnu; kuna Ta on Poeg, kes on oma taevase Isa armastuse alaline objekt, on Talle usaldanud kõik, mida Jumala kohta ilmutatakse. Tema õpetuse vastu võtta tähendab seepärast tunnistada, et Jumal on tõeline (Jh 3:33); teiselt poolt ? seda hüljata tähendab teha Jumal valelikuks (vt 1Jh 1:10;5:10).

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas sa tead inimesi, kes on liiga keskendunud "maistele" küsimustele? Millest teil on võimalik oma vahel rääkida ja millest sooviksite?

Palvetagem: Issand Jumal, taevane Isa, Sa läkitasid Ristija Johannese oma Poja eele ja ta tunnistas Kristusest kui Jumala Tallest, kes maailma patu kannab. Me täname Sind tema kuulutuse eest ja palume: valgusta meie südameid Püha Vaimuga, et Johannese tunnistus meid igal ajal kinnitaks ja rõõmustaks, tugevda meid lootuses Jeesusele Kristusele ja aita meil kogu oma elu teenida Teda, kes koos Sinuga Püha Vaimu ühtsuses elab ja valitseb igavesest ajast igavesti.

* * *

LOOTUSETA JA LOOTUSEGA

Esmaspäev ? 25. juuni

Kuid mina loodan Sinu helduse peale, mu süda ilutseb Sinu päästest. Ma tahan laulda Issandale, et Ta mulle on head teinud. Ps 13:6

Evangeelium räägib meile kahest mehest (Lk 16:19?31): vaesest Laatsarusest, kelle nimi on meie keeles "Jumal on aidanud", kes oli küll vaene siin maailmas, aga rikas taevas. Ja ühest rikkast mehest, kes rikkas siin maailmas, aga tulevas ilmas vaene.

Selle looga tuletatakse meile meelde, et ka meie ainus peaküsimus siin maailmas peab olema: kuhu viib meid meie elutee, kas taevasse või põrgusse? Mitte ihu vaesus ei saatnud Laatsarust taeva, vaid usk Jumalasse, kes teda patust puhastab ja kõlblikuks tegi, et taeva riiki sisse minna. Niisama ka rikka mehe rikkus ei saatnud teda põrgu, vaid uskmatu süda ja patust pöördumatu elu oli tema hukksaatjad. Need samad saadavad veel iga inimest, kes neist ei lahku, olgu ta rikkas või vaene, alla sügavusse. Maailm arvab, et need peavad alati kurvad olema ja nutma, kes õndsaks tahavad saada. Kahjuks nad eksivad.

Taavet näitab meile tänases tunnistuses, kuidas viletsuses võib rõõmus olla. Ta kannatas, aga ometi ütles ta: "Kuid mina loodan Sinu helduse peale!" See lootus peletas murepilved ära, et ta võis tunnistada: "Mu süda ilutseb Sinu päästest" Taaveti rõõm kasvas iga silmapilguga ja ta töötab: "Ma tahan laulda Issandale, et Ta mulle on head teinud ."

Teie näete seda ja teie süda rõõmustab, teie luud-liikmed kasvavad nagu värske rohi. On tuntav, et Issanda käsi on tema sulastega, aga ta needus tema vaenlastega. (Js 66:14) Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki tema heategu! (Ps 103:2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Vaimulikus ahistuses paneb kristlane oma lootuse Jumala peale.

Palvetagem: Helde Issand! Sina aidad, et Su omad võivad rõõmsad olla lootuses ja kannatlikud ahastuses. Sest need ei tunne enam risti vaeva, ega ka südame ahastust, kes Sinu sees ju lootuses võivad rõõmsad olla. Hoiame meid põrguliku jõleduste eest, mis meid ajab üürikese patu rõõmu pärast ennast igaveseks ajaks põrgule ja saatanale äramüüma. Issand, lase meil hirmu tunda selle eest enne kui surm ja põrgu hirm meid igaveseks ajaks kinni võtab.

* * *

KES ON LOONUD SILMA JA KÕRVA, SEE KA NÄEB JA KUULEB

Teisipäev ? 26. juuni

Kui kaua Sa, Issand, unustad mind hoopis, kui kaua Sa peidad oma palet mu eest? Ps 13:2

Kui väike laps suures rahva hulgas ära eksib, oma vanemad hetkeks silmist kaotab, siis tõstab ta hädakisa. Eraldumine tekitab hirmu, kartes et ta oma vanemaid enam iialgi ei näe. Sama lugu on ka Jumala lastega. Me on harjunud taeva Isa käe kõrval käima. Tundes sellest rõõmu, kui me Jee-suse armu palesse võime vaadata. Sellepärast tuleb ka suur hirm meie peale, kui Issand meie ligi ei näi enam olevat.

Kuningas Taaveti sõnad näitavad, et ka temalgi olid sellised ajad kus ta tundis, et Issand on ta täielikult unustanud. Kuid meie ei tohiks ära unustada, et see, kes armastus ise, ei või ühtegi oma last iial unustada. See kes on loonud silma ja kõrva, see ka näeb ja kuuleb.

Kuid seda ahastust on meile vaja. Nagu põuane suvi kuivatab ka kõige veerohkema allika til-gatumaks, nii on ka lood meie hinge eluga, mis peab selliseid ahastuse põuaaegu üle elama. Sest vaimu ahastuse palavus kuivatab patuveed meie sees. Nii tulebki meil vastu võtta rõõmsasti seda, mida Jumala seab targasti.

Kas Issand heidab meid ära igaveseks ega ole tal enam head meelt? (Ps 77:8) Kui kaua, Is-sand, pean ma appi hüüdma, ilma et sa kuuleksid? Või sulle kisendama vägivald pärast, ilma et sa aitaksid? (Ha 1:2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kui Jumal peidab oma palge, siis ehmu kogu loodu (vt Ps 104:29) ? "pale" on Piiblis Jumala armu väljendus. Kui Jumala arm meid ei kannata, oleme kerge saak oma vaenlastele ? olgu need inimesed, olukorrad või

hingevaenlase kiusatused.

Palvetagem: Armuline, halastaja Issand! Kingi meile armust usku, et me iialgi oma hädas ja vaevas Sinu isaliku ja jumaliku armastuse üle ei kahtleks. Anna meile, kui ahastust tunneme, tarkust ja valgust, ennast õieti läbi katsuda. Kas ehk vahest mõni salapatt meie silmade eest veel peidus ei ole, mida Sa tahaksid kaotada meie seest.

* * *

USUELU OLGU ARMASTUSE PÕHIMÕTTEL

Kolmapäev ? 27. juuni

Ärgem siis enam mõistkem kohut üksteise üle, vaid pigem võtkem kohustuseks mitte saada vennale komistuseks või kiusatuseks!
Rm 14:13

Paulus tahab öelda, et Jumala riigil on oma kohtusüsteem. Jumal ise otsustab vastaval ajal vastavate küsimuste üle. Meie ei tohi rikkuda Jumala süsteemi oma kohtumõistja meelega.

Ärgem, siis mõiskem kohut üksteise peale, vaid vaadakem ennemini, et keegi ei saa oma vennale pahanduseks ega komistuseks. "Komistuseks" ja "pahanduseks" on tarvitatud korduvalt samas tähenduses. Kui keegi satub teel takistuse tõttu kukkumise ohtu, siis nimetatakse seda komistuseks. Ühe uskliku käitumine võib viia teise langemisohtu. Ükski patt ei ole liiga väike. Iga patt võib saada teisele komistuskiviks. Sellepärast on Pauluse hoiatus hingeõnnistuse tähtsusega.

Häda maailmale ahvatluste pärast! On küll paratamatu, et kiusatused tulevad. Kuid häda sellele inimesele, kelle kaudu kiusatus tuleb! (Mt 18:7)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Püüa mõelda millised vennad või õed sinu ümber võiksid olla "nõrgemad" usuküsimustes. Kuidas peaksid palevtama nende eest, ning kuidas võiksid neid edaspidi paremini teenida?

Palvetagem: Issand, inimeste lootused on tühised, aga kes Sinusse usuvad, neil on kõik või-malik. Seepärast riku meie eneseusaldus, võitle meiega ja alanda meid niipalju, et Sa võiksid meid õnnistada niipalju kui tahad. Gottfried Billing

* * *

ELAMINE ISSANDALE

Neljapäev ? 28. juuni

Minu ees nõtkub iga põlv, ütleb Issand, ja iga keel annab tunnustust Jumalale. Rm 14:11

Iga põlv peab ennast nõtkutama Jumale ette ja iga keel Teda tunnustama. Põlve nõtkutamine on välise alluvuse tunnus, keel ? arusaamise allumise tunnus. Suur päev, kui inimeste tahe ja aru-saamine alluvad paratamatusele. Teist teed enam ei jää.

Paulus tahab, et iga usklik peaks meeles oma alluvust Issandale, sest siis ei tarvitse tal saada inimeste orjaks. Me anname au, kellele au tuleb anda, aga anname inimlikku au. Jumaliku au ja kummardus kuuluvad Kristusele. See, mida siin on öeldud Jumala kohta, on Fl 2:10 öeldud Kristuse kohta ja näitab Kristuse jumalikkust . Meie juured olgu niivõrd Kristuses, et Temalt saame oma jõu.

Ma olen iseeneses vandunud, mu suust on välja tulnud tõde, tagasivõetamatu sõna: Minu ees peab nõtkuma iga põlv, kõik keeled peavad andma mulle vande. (Js 45:23) Jeesus vastas talle: "Need on sinu sõnad. Ometi ütlen mina teile: Siitpeale te näete Inimese Poja istuvat Väe paremal käel ja tulevat taeva pilvedel." (Mt 26:64) Jeesuse nimes nõtkuks iga põlv nii taevas kui maa peal kui maa all. (Fl 2:10)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu, et Jumal näitaks sulle mõnda kitsaskohta, mis sul võib olla suhetes teistega, keda Jumal aktsepteerib. Palu, et Jumal aitaks sul neid omaks võtta, neisse südamlikult suhtuda ja nende eest hoolt kanda.

Palvetagem: Aukuningas, mu Jeesuke, Sa Isa Poeg, Ta sarnane; maailma peale halasta ja oma rahvast õnnista! Nikolaus Ludwig

von Zizendorf

* * *

TEE SELGEKS MU SÜDAME SILMAD

Reede ? 29. juuni

Apostlite Peetruse ja Pauluse päev ehk peeterpaulipäev

Kui kaua ma pean muret tundma oma hinges ja kandma kurbust päevast päeva oma südames? Kui kaua saab mu vaenlane suurustada mu vastu? Vaata ometi! Vasta mulle, Issand, mu Jumal! Ps 13:3,4

Taaveti mure põhjuseks on tema sisemised tundmused. Ta oli muredega koormatud. Oleme isegi märganud, kuidas sisemusest tõusvad ahistavate tunnete mõjul paistab elu veel palju hullem, kui ta tegelikult ongi. Taavet tõi ka sellised tunded Jumala ette.

Teiseks ahistas Taavetit vaenlaste jõud. Vaenlased ei tähendanud ohtu mitte ainult temale isi-klikult vaid ka Jumala töotustele, sest Taavet oli võitnud Iisraeli kuningaks. Seega on Taaveti võitlus ühtlasi ka võitlus Jumala riigi vaenlaste vastu. Kui Taavet saaks surma, siis jääksid ka Jumala töotu-sed täitumata. Nii võib selles ahistuses näha ka pimeduse jõudude rünnakut Jumala võitu vastu. Sel-les suhtes on Taaveti elu Kristuse ja tema võitluste eelkujundiks. Aga see kujutab sammuti kristliku koguduse ja üksik kristlase elu. Selles maailmas ei põhjusta ahistust mitte ainult välised asjaolud ja rahutu meel, vaid ka kurjuse jõud, kes püüavad ajada kristlase lootusetusse ja seega lahutada teda Päästjast.

Nüüd on küll üürikeseks silmapilguks Issandalt, meie Jumalalt, meile arm osaks saanud, et ta meile on jätnud pääsenuid ja on meile andnud vaia oma pühas paigas, et meie Jumal saaks valgustada meie silmi ja anda meile pisut elu meie orjuses. (Esr 9:8) Kui nad on elevel, siis ma teen neile joomingu ja lasen nad purju jääda, et nad hõiskaksid ja uinuksid igavesse unne ega ärkaks, ütleb Issand. (Jr 51:39)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kiusatuses ei pea jääma ükski, saab tulla teiste kristlaste juurde ja koos nendega uurida Jumala sõna. Sõna tunnistab Jumala ustavusest ja armastusest. Jumal ei jäta maha.

Palvetagem: Sa, Jeesus, armust avita, mind võta omaks teha. Mu süda täida usuga, et Jumalat saan näha Su sõna ja Su vaimu väest. Kes seda püüab südamest, see laulgu rõõmsalt: Aamen! Andreas Knopken

* * *

RAHU PEAB MÄÄRAMA ME TEGELIKU KÄITUMISE

Laupäev ? 30. juuni

Taotlegem seda, mida on vaja rahuks ja üksteise ülesehitamiseks! Rm 14:19

Kui koguduse elus tõuseb probleem mõne küsimuse ümber, millel ei ole iseenesest usulist väärtust, siis on usklikud kohustatud seda silmas pidama, mida on vaja rahuks ja üksteise ülesehitamiseks.

Ei kohtumõistmist ega tüli, vaid rahu! Ei ühtegi vastupunnimist ega kiusatuse põhjustamist, vaid vastastikune ülesehitamine suureks Jumala templiks, mille nurgakiviks on Kristus ja tema jüngrid elavateks ehituskivideks.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Täna kedagi täna, kes sind on usus üles ehitanud. Ning palveta kellegi eest, kelle usku tahaksid aidata üles ehitada.

Palvetagem: Armuline Õnnistegija, kes Sa veel surseski suutsid andestust paluda oma vaen-lastele, ole meile armuline, kui külmus ja hoolimatus meie südames püüab võimule tõusta. Soo-jenda, valgusta ja liiguta oma armu ja halastusega meie südameid, et suudaksime olla õiglased, suu-remeelsed ja armulised oma ligimestele igal ajal. Friedrich Viljari

* * *

Kasutatud allikad

- Lampson, Peeter (1897) Hommiku- ja õhtu- "roaohver" : Teine jagu. Tartu, lk 4
 - Lampson, Peeter (1903) Hommiku- ja õhtu- "roaohver" : Esimene jagu. Tartu, lk 241
 - Paenurm, Peeter. Koormaks saavate koormate kandmisest.- Eesti Kirik (19.06.2002):
<http://www.eestikirik.ee/koormaks-saavate-koormate-kandmisest/>
 - Piibliõppekursus "Piibel kaanest kaaneni": Tee selgeks mu silmad (Ps 13:1-15:5). Pühakirja selgitab Rannamõisa koguduse õpetaja Aare Kimmel. Pereraadio
 - Soom, Kaido. Teevalmistaja. - Eesti Kirik (20.06.2012): <http://www.eestikirik.ee/teevalmistaja-1/>
 - Soom, Kaido. Halastage! - Eesti Kirik (25.06.2015): <http://www.eestikirik.ee/halastage-2/>
- Tasker, R.V.G. (2002) Johannese evangeelium. Tallinn: Logos, lk 70
- Tärk, Osvald (2002) Rooma kirja seletus. Tallinn: Logos, lk 69,70,533-534,536,540

Koostas Indrek Lundava.

Juuni 2018